

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш мидости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

„Приятелі Русинів“.

(X) Перша справа, над котрою посольська палата державної ради радила в літній сесії, се закон про конґруу для духовенства. Начерк сего закону, котрого основи подали ми докладно в своїм часі, має метою поправити материяльне положенє низшого клеру. Вже з поданих в своїм часі головних постанов закона можна було впевнити ся, що він не вдоволяє зовсім потребам і домаганням духовенства, а правительство виправдує так скупо вимірену конґруу і пенсії для священників у спочинку фінансовими труднощами. Але якнебудь нова підвиспена конґруа не вдоволяє оправданих домагань духовенства, всеж таки признати треба, що она хоч вчасти поправить материяльне положенє найбіднійших, бож признає п'ятилітї і десятилітї, котрі старшим службою священникам всеж таки поправлять їх шербатую долю, а також немичним і неспосібним вже до сповнованя трудних обовязків признає закон вислуженину. Особливож для руского духовенства, котре є жонатє і обдарєне звичайно численною родиною, має сей закон важне значінє, а коли подумаємо, що руске духовенство становить всеж таки корінь рускої інтеліґенції і далеко переважну її частину, то не буде се пересадно, коли скажемо, що сей закон доторкує ся у великій частині інтересу Русинів, їх материяльного положеня. Др. Гладишовський, котрого промову подамо після стеноґрафічних записок на іншій місци, представив іменем руского клубу яркими красками бідлашне положенє руского клеру, вказав на те, що начерк закона ставить наших священників з університетскими студиями материяльно побіч вольних і справедливо домагав ся, щоби бодай піднесено

їх до рівної ранґи що до плати з урядниками X, IX і VIII класи, як се було в Йосифинських постановах. Перше читанє конґруального закона покінчено по тридневій розправі і відослано до бюджетової комісії, хоч він там міг би вже був давно опинити ся і прийти під обради.

Але поступованє з тим законом в посольській палаті і деякі голоси в розправі при першій читаню так характеристичні, що годилоб ся іменно рускому духовенству се добре собі зятати, хто то найбільше опирає ся ухваленю сего закона і поліпшеню материяльного бити духовенства, отже де то ті мнїмі «приятелі Русинів», про яких можна нераз в національно-демократичнім дневникарстві руским читати. Отже передовсім се повинно знати наше духовенство, що як раз соціально-демократичні послї, котрі люблять так величати ся покровителями бідлашних і гноблених, мимо налягань з ріжних боків оперли ся приділеню закона сего бюджетовій комісії без першого читаня, так що сей закон вже в цвітїню міг бути в комісії. Соціал-демократам треба приписати, що тепер доперше відбуло ся перше читанє, котре знов противникам Церкви і духовенства дало привід до нікчемних нападів, котрих речником був соціаліст Шумаєр.

В слід за соціал-демократами пішли німецькі націонали і людовці, котрі так радїб потонути в пруским мдрі, де нашим деяким націонал-демократам привиджують ся «приятелі Русинів». Очевидно, де розходить ся о те, щоби ослабити Австрію або штовхнути під ребро Полякови, там прикидають ся ті тевтони нібито «приятелями Русинів», але ми вже мали нагоду зміркувати їх приязнь, наколи лише рускі послї заговорили про потребу руского університету або інші народні потреби рускі.

Отоді зараз вилізло тевтонське шило з мішка. Дехто з наших націонал-демократів так любить докоряти нашій суспільности рутенством. Се вчасти правда, що були часи, коли рускі проводирі думали: wir brauchen nichts zu tun, die Regierung wird schon selbst für uns sorgen. Але чиж не є се таке рутенство, наколи наші радикальні живла сподївають ся на поміч тевтонську?! Вже б. посол Окуневский, як ще сидів в держ. радї, дістав пряму відмову від тих тевтонів, коли відкликував ся до їх помічї. Отже треба тямити, що й з нагоди закона про конґруу всі німецькі націонали і ліберали виступають неприхильно. Оттакі се «приятелі Русинів», духовенства і Церкви, они потребують руских послів і рускої суспільности лише тоді, наколи їм потреба нас ужити для загребуваня жиру для них. Et haec meminisse iuvabit!

Тов-о „Вакаційних Осель“ у Львові.

(Перші загальні збори).

Коли в минулім році „Товариство Пань“ обходило ювілей доґми непорочного Зачатя Пресв. Діви, постановили члени сего Тов. звелічати се торжество якимсь добрим ділом. Виринула отже гадка, щоби заложити оселю вакаційну для бідних дітви, які через цілий майже рік жиють серед найгірших обставин, а в літї, коли нема науки шкільної, блукають ся звичайно улицями, або бавлять ся на брудних подвірях міських камениць, через що їх молодий організм затроює ся вже в перших хвилях молодечого віку і они не мають відтак сили ві до праці ні до науки. Завязав ся отже комітет пань, який мав заняти ся призивранєм потрібних фондів на сю ціль.

55

ЯРОШЕНКО.

Исторична повість ОСИПА МАКОВЕЯ
(нагороджена „Михайловою премією“ 1905 р.)

(Конець).

Коли королевич з війском переїздив попри козаків, козаки почали «воздавати ясу» — стріляли густо зо дві години. І се стріляне виглядало більше на глум козаків, як на веселе прощанє, бо попри них переходили не веселі побідителі, а щось як похорони.

Попрощавши ся так із своїми товаришами, козаки зараз вибрали ся в похід. Помалу виходили з обозу, мов із клубка, полк за полком і простягали ся на сірих степах довгою кольною. Загомонів гуртовий спів і розляг ся широко навкруги. Рушили нарешті і ті вози, що їх можна і треба було забрати, і заскрипіли також на ціле поле. За возами поступав ще один відділ козаків. Помалу, з гомоном ішов похід полями.

Минула з година і вже не було чути ні співу ні скрипіння возів, тільки видко було чорне, довге пасмо, що тягло ся по голім степу. Почав падати легенький дощик, мов пересіяний

крізь сито, і закрив сірою стїною все з перед очий.

Козаків уже не було видко.

До кількох двїв хотинська околиця, де через шість тижнів було так людно і тісно, виглядала як пуца. Густе, глибоке, безвихідне, чорне болото покривало зелену колись землю; тільки ліси красували ся у тім болотянім морю своїм пишним листєм, забарвленим осїню ріжними красками. Хмари галок, ворон і інших птахів стягли ся, здавало ся, з усього світа, щоби дождати тут усяке падло і незаконаних трупів. Де не взяла ся собака і вовки з лісів і цілими тічнями почали волочити ся навіть у білий день по боввищи. Небезпечно було й вийти в поле, де звїрі і птахи справляли такі похорони.

У хотинським замку, котрим уже завїдував молдовський паркалаб, жили ще кілька двїв усеї люди з Молдови, які були під Хотином. Назбирало ся їх спора громада, яких сто людей. Були тут і бояри, що доси тримали ся Могили, а тепер не знали, яким чолом вертати ся в Молдову; був і Дзерон, що не зорудував вічого, хіба те, що в наметах Могили не мерз і мав що їсти; були й Ярошенко і Чамчан, котрому дали

знати, що родина вже в купі; були втікачі Кракалія, Чоботар і інші. Микула й не знав усіх. Поки Турки і Татаря не відійшли далеко, вони не важили ся вертати ся в Молдову. Збирав їх ще страх перед опришками Бернавського, що підчас цілої війни давали про себе знати, але на те вже була рада: всі, і кінні і піші мали вертати ся разом і узброєні.

Одної ночі потис морозець і розкисле болото заостенїло. Люди з Молдови зважили ся вибрати ся до дому. Вся ватага вийшла із замку зараз зраня.

Мимоволі глянули Ярошенки у той бік, де лпшав ся батько у своїй могилі, і слези явили ся їм на очах. Але ватага не ждала, годї було стояти і займати ся смутними думками. І вони пішли. Не тяжко було їм тепер їти; на плечах небогато ваги, тільки шуба баші, добре захована в мішок і дитина; а в серцях хоч і мулив жаль, що приходило ся на віки розставати ся з батьком, то перемагала його втіха, що вертали ся до дому.

Довгий час ішли мовчки, плачучи і зітхаючи, а там помалу і заговорили, розглядаючи ся по поли, котрим переходили. Страшно було дивити ся на непохованих покійників, що з них поробили люди, звїрі і птахи. Одні люди покалічили їх страшно, другі, очевидно опришки,

Члени Тов. зобов'язались самі зложити певну суму грошей на сю ціль і постарались також о дозвіл на збирання складок. Товариство дістало також дозвіл на збирання складок цеголками через цілий рік. Позаяк Єго Ексц. Митрополит є покровителем «Тов. Пань» звернений до Него з прошенем, щоби обняв покров над маючим засновати ся Товариством. Єго Ексц. Митрополит прийняв радо покров і обіцяв свою поміч. Уложено отже статут і подано єго до затвердження. — В склад Комітету основателів входили: Ексц. Андрей Шептицький митрополит, о. Й. Чапельський, др. Ст. Федак, о. Т. Лежогубський, др. М. Коцюба, о. Арістарх Крижановський, Ем. Гленецкий, Е. Стефановичева, Е. Гузарева, І. Хоминова, Е. Цеглинська, О. Лучаківська, С. Потелицька, О. Барвіньська.

Є. Ексцеленція жертвував зараз на сю ціль свій власний двір в Милованю до розпорядимости Тов. в часі вакації через 10 літ а опісля наколи там буде отворений приют для сиріт, то тогди обіцяв жевтвувати на сю ціль инший дім. Комітет устроїв відтак равт, який приніс 422 К частого доходу. По затвердженю статута ц. к. намісництвом, рескриптом з дня 16/4. 1905. ч. 46.755. скликав комітет перші загальні збори, які відбули ся в неділю дня 12. червня с. р. На загальні збори в кнмнатах Тов. «Рускої Бесіди» явило ся до 60 осіб. Збори відкрила п. О. Лучаківська і подала загальним зборам ідею, якою кермувало ся Тов. Пань, основуючи се товариство.

Відтак запропонувала на предсідателя зборів п. д-ра Ст. Федака, а на секретарів п. Іл. Чапельського і п. Герусіньського, що збори одноголосно прийняли. Предсідатель уділив голосу п. О. Барвіньській, яка подала звіт з дотеперішньої діяльності комітету, а відтак зложила іменем комітету як найсердечнійшу подяку Є. Ексцеленції Митрополитови за Єго жертву для сего добродійного Товариства. Відтак відчитав п. предсідатель письмо, яке наспіло від Товариства Пань, а іменно, що Товариство жертвує на сю ціль 2.000 К з тим застереженням, що ся квота має бути зелізним капіталом, від якого проценти мають іти на удержаня сих дітей в часі вакації, які Товариство від себе запропонує.

Товариство може однак ужити сі гроші на закупню майна для своїх цілей. Збори прийняли сю заяву одноголосно, а предсідатель зложив подяку Тов. Пань за єго жертву для добра руских дітей. Відтак зарядив предсідатель вибір голови і виділу Тов. після §. 16. статута. Головою Тов. вибрано п. О. Барвіньську. До виділу увійшли: п. Федакова Марія, о. Лежогубський, Т. Герусіньський, М. Коць, М. Тишівська, Ев. Потелицька, С. Літинська; заступники: п. Пачовська Ів., Цеглинська Е., Чапельський Іл. До комісії контрольної увійшли: п. Левицька Софія, п. Гленецкий Е., проф. Адриянович.

На сім закінчено збори і предсідатель по-

обдерли навіть з одежі, а звірі і птахи доправляли. Нікому і в гадку не приходило, поховати їх. Стада птахів показували зараз, де найшли собі жир. То тут то там зпоміж корчів вони зривали ся з криком у повітрі, побачивши похід людей, та зараз знову сідали до свого пирю.

На другий день під вечір Ярошенки і Чамчан були вже на вулиці в Сереті, що вела до їх хати. Провожало їх уже кілька знайомих, котрих стрітали по дорозі.

Осічне сонце виглянуло на хвилині із хмарки і освітило якось милосерно хату Ярошенків. На подвірю загавкав пес, висунув ся попід ворота на улицю, глянув і немов студовав ся, а потім кинув ся підскоком до Ярошенків.

— Тату! Нат Босий! — скричав Тодірко.

— Босий! — врадував ся і батько, мов не знати чим. — Так ти пильнував хати! Бідний Босий, як змарнів! — І погласкав пса по голові.

Увійшли на подвірє. Почали оглядати ся довкола, мовби на чуже подвірє зайшли. У сусідській хаті счинив ся крик: побачили Ярошенків. Зараз усі надбігли. Прибіг і сусід; приніс деревляний ключ від засува.

Відчинили хату.

Обережно, мовби там у середині хтось за-

дякував всім присутним за їх труди, заінтересоване і жертви на ціль Товариства, якого ідея є праця для добра фізичного і морального бідних руских дітей.

В четвер 15. с. м. відбуло ся перше засіданє виділу і вибрано о. Лежогубского Т. заступником голови, п. Коця М. секретарем, а п. Потелицьку Северину каснеркою.

Виділ порішив вже з сім роцї вислати кільканайцятєро дітей в часі вакації до Милованя і звертає ся до всіх Русинів, приятелів бідної, упослідженої молодіжи і всіх Товариств, щоби всі вписували ся в члени «Товариства вакаційних осель» на руки голови Тов. п. О. Барвіньської, ул. Собісчина ч. 5. — Жертви і вкладки на ціль Товариства належить надсилати на руки каснерки п. Потелицької Северини, ул. Брововских ч. 7. Виділ просить також Русинів, щоби замовляли переписні листки, які видав комітет на ціль сего Товариства, а які можна дістати в «Сокільськім Базарі», і «Народних Торговлях».

3 державної ради.

На жаданє пос. Вольфа відчитувано інтерпеляції та внесеня в дословнім змісті. Між иншими відчитано також внесеня пос. Меруновича в справі запевненя бити вдовам та сиротам по гр.-кат. душпастирях.

Відтак президент палати звіщає про наглу смерть пос. Зінгера, підчас анкетових нарад у віденській торговельній палаті і присвячує єму посмертну згадку. З черги міністри Шенайх, Каль, Букса відповідали на інтерпеляції.

З дневного порядку, в загальній «дискусії» над конгрую, промовляв генеральний бесідник «рго» пос. Жітнік, а опісля наступили фактичні спростованя, які дали нагоду до бурливих сцен між социал-демократами а християньско-социалістами. Предложенє про конгрую переказано бюджетовій комісії.

Вибір квотової депутації, як друга точка дневного порядку, відбув ся серед протестів всенімців, не відкинуто внесеня Шенерера на поіменне голосованє 121 голосами против 21.

З черги приступлено до дискусії над справозданем зелізничої комісії про забезпеченє будови кільканайцяти льокальних зеліниць. По промовах пп. Кафтана і Еленбогена перервано дискусію, а потім приступлено до формальних запитань.

Пос. Странский запитує, чому не відбуває засідань прасова комісія; пос. Гавк — дотичну комісію, чому не поладжує розпорядженє, виданих на підставі §. 14., а дотичахих угоди з Угорщиною; пос. Дашинський ургував комісію для розсліду справи Валєвского, щоби покінчила свое завданє.

чаїв ся, Ярошенки переступили поріг. Ярошенчуху треба було аж під руки брати.

Ніхто не міг слова промовити. Мов до церкви входили.

Перший сусід відозвав ся: — Слава Богу, що ви вже у своїй хаті.

— Слава Богу! — повторили всі за ним і перехрестили ся.

Ілаш станув у порога і мов не важив ся далі ступити.

— Сідай, Ілашу! попросив сусід. — Ти мов з мертвих устав.

— Справді! — відповів Ілаш. — Я дивлю ся і своїм очам не вірю, що я вже є дома.

— Всі мов із мертвих устали — сказав Микула.

— Тільки бідний Семен вже не встане — промовила вінци Семениха і втерла сльози, що на силу пхали ся до очей.

У хаті стало на хвалюну тихо, мов явив ся дух старого батька і благословив родину на спокійне житє.

Довгополе галицьке, 14. липня — 18. серпня 1903. року.

При кінці президент гр. Фетер оголосив вислід вибору квотової депутації.

На сім закінчено засіданє; слідує в понеділок о год. 3. пополудни.

Против мира.

З Петербурга оголошують письмо ген. Левевича під датою 10. червня, яке він враз з воєнною радою вислав до царя, виступаючи рішучо против заключеня мира. Сей лист звучить:

Ваша Величності! Довідавшись про старанє президента Рузвельта і про дозвіл Вашої царської Милости на розпочатє мирових переговорів, я скликав зараз найвисшу раду воєнну, зложеною зі всіх вождів, присутних в начальній квартирі.

По розваженю мотивів до заключеня мира і по застановленю над положенем обох армій, маю честь заявити В. Ц. Милости, що так я, як і всі мої товариші, заявили ся одностайно і рішучо за дальшим веденем війни аж до хвилі, коли Всемогучий дозволить побідити нашим хоробрим війскам.

По битвах під Мукденом і Чушімою не належить ся говорити про мир. Неприятель, ошоломлений поведженем, буде ставити услівя, які не дадуть погодити ся з честію вітчизни. На такі услівя нема потреби годити ся, бо ми не є доведені до крайности. Погром під Чушімою є певно сумною подією, але не стоїть в жадній звязи з нашою хороброю армією, яка находит ся в світлім стані і палає жаждою пімстити ся на неприятелю, здобуваючи побіду, яка, як думають, не довго дасть чекати на себе.

Становиска наших війск є знаменито уфортифіковані. Доцева пора не дозволила мені перейти до зачіпних кроків, однак нині, коли наші страти зпід Мукдену стали вирівнані новими війсками, а свіжі корпуси приїхали з Европи я почуваю себе на силах, змірили ся побідоносно з неприятелем. Маю надію, що в часі біжучого місяця перейду до зачіпних кроків, які змінять цілий вигляд положеня.

Повторяю єще раз, Ваша Величності, що В. Ц. Милість може поклати всю надію на силу наших війск, а наше положенє не є того реда, щоби вимагало заключеня мира, некорисного для Росії.

Грусулін 10. Червня 1905.

Начальний вожд: Левевич. Вожди армії: Куропаткін, Кавльбарс, Батянов. — Генерали: Рененкамф, Зарубаєв, Більдерлінг, Львов, Самсонов, Данілов, Корф.

Новинки.

— Календар. В неділю: руско-кат: *Сомествіє св. Дуга*; римо-кат.: Маркеліна. — В понеділок: руско-кат.: *Пресв. Тройці*; римо-кат.: Гер. і Прот. — Ві в торок: руско кат.: Теодата м., Артемії; римо-кат.: Сильверія.

— Преосвь. Епископ Константин Чехович вернув вже з канонічної візитації до Перемишля.

— Великий фестин у Львові на Високім замку, що відбуде ся понеділок, повивен з огляду на гарно заповідаючу ся погоду випасти чудово. Призначенє доходу з фестину на «Руску Захоронку» каже надіяти ся, що львівські Русини возьмуть в нїм численну участь. Початок о. 5. год. по пол. — Вступ 50 с. для дорослих, а 20 с. для дітей. Пригравати буде оркестра 15. полку піхоти.

— 3 „Української Академічної Помочи“. Вибіри делегатів до виділу «Укр. Ак. Помочи» зпосеред членів факультету правничого і філософічного евентуально із техвіки відбудуть ся в середу 21. червня, о 7. год. веч. в льокалі «Акад. Громади». Членів «Укр. Ак. Помочи» просить ся о численну участь. — За виділ: С. Баран, голова. І. Ярежко, писар.

— Філія „Просвьіти“ в Бережанах устроює в неділю 25. червня с. р. концерт в честь Тараса Шевченка в салі «Наді». Початок о год. 4. по полудни. Вступ від особи 1 К; для селян і міщан тільки 10 с. Програму вечерних оголосить ся пізнійше. Обовязком патріотично-передочсім духовенства буде: постарати ся о численнійшу участь селян.

— „Сокіл“ в Винниках устроює в завтрішню неділю на дохід будови власного дому фестин в городі «Новий світ». В програму входять му-

звук, спів, штучні огні і ин. Сподіємо ся, що Львовяни громадно прибудуть і тим скріплять нас в наших змаганнях. Початок о год. 3 по полудни. — *Старшина.*

— **Буде чи не буде** митовий розділ Австрії з Угорщиною — отсим закурило ся «Діло», стаючи до полеміки з нашою статєю, в якій вказано було на евентуальні наслідки такого розділу. Однак, як звичайно там, де шановний орган націонал-демократів не має під рукою підходячих аргументів, «Діло» назвало нашу часопись рептильною, яка тільки повторяє інші рептильні концепти, а тоді вже безпечно ex cathedra висипало свої мудрощі перед своїх читачів, осліплених блеском великомудрости національно-демократичних редакторів. Нам властиво не яло ся відповідати на ці недотепні клинки та притики «Діла», однак тому, що з них віє небезпечна манія великості і самодурства, сповнимо християнський учинок, щоби вилічити «Діло» від убішого пересвідчення в свою непомилність. А дуже легко се вчинити, коли тільки навести головний висказ дотичної статі, що немов то «мадярські хлопці, цілком так, як і наші, ні не вивозили, ні не вивозять збіжжя за границю, бо его на стілько не мають!» і для них м'яга, такі чи інші, все одно, що торічний сніг!» Ну, панове економісти, чому ж не мало бути таких хлопців, коли і між вами є такі, що їм основні засади економії — торічний сніг! Але коли ті угорські хлопці «зовсім такі як наші» то хіба тому, що не розуміють справи тарифу, а не тому, що не мають збіжжя. Бо чимжжж они платять податки, як не збіжем, за що купують сіль, одяжу, знаряддя і т. д. як не за збіжжя, продаване на торгах і вандрівним торговельникам збіжжя. І хотіли самі хлопці «не вивозять за границю», то за те так у нас, як і на Угорщині, вивозять его жижди-торговельники купивши поперед у хлопцяхлібороба. А вже ученик IV. гімназійальної класи зрозуміє, не тільки редакція «Діла», що се зовсім все одно і що тарифа вивозу так само дотикає хлібороба — магната, який сам експортує, як і хлібороба — мужика, який продає гуртвишкови на вивіз. А чи знає ментор — економіст з «Діла», який нам закидає незрозуміле статі Телекієго, які є аграрні відносини на Угорщині? В кождім новітнім лексиконі міг би був найти дотичні дані, колиб не був уважав себе непомилним. Іменно власність ґрунтова розділює ся у властивій Угорщині на 1,922,227, в Семггороді на 563,939 посілости. Переважаючи більшість займає дрібна хлопека власність від 3—30 моргів, бо аж 94,47% (уважайте!); середша власність (30—1000 моргів) займає 5,34% а велика власність становить всего 0,19% управної рілі. Як супротив того «Діло» може твердити, що митовий розділ дієме не селян, а властителей «великих земельних лятифундій» — се вже тайна високої політики і знаменитого способу редагування націонал-демократичного органу. Та ми не будемо важити їх ані на «фунти клаків», ані міряти «нюхом табака», ані не будем брали до помочи «двох трісок», щоби зілюструвати вартість «такої балаганки» — тільки просимо «Діло», як найбільший орган на Русі-Україні, який тим самим повинен би бути і найповажнішим, щоби в зрозуміню свого положення не кидало так необачно словами, а перше уважно перечитало те, про що хоче писати, і відтак еще уважно перечитало те, що написало. На всякі ругання, клевети то інсинуації «Діла» не відповідаємо, бо они збуджують в нас тільки сьміх і пожалуванє.

— **Проектований зїзд матуристів** академічної гімназії у Львові з 1869. року відложено на вересень сего року. Зголошеня присилати на руки підписаного. За комітет: *Петро Максимович*, радник кр. суду (Львів, Зелена 9).

— **Пожарний „Сокол“** в Містках, львівського повіту, засновано на статуатах львівського «Сокола». Намісництво вже затвердило статут.

— **Пожар церкви.** Дня 11. с. м. згоріла церква із всіми церковними річами в Солянці, ліського повіта. Шкода виносить 10,000 К. Церква була обезпечена на 4,200 К в тов-і «Дністер».

— **Повінь у Львові.** Вчора вечером около 6. год. почав падати у Львові дощ, а по кількох хвилях ляло вже як з цебра. З малими перестанками тревала злива цілу ніч. Крім Львова мусіла она захопити і підльвівські околиці та наробити немало шкоди на полях і в садах. У Львові полишила злива глибокі сліди. На многих улицах повиривала вода плити з хідників, брук камінний і деревляний, заткані нанесеним камінем канали повилитали, а вода заляла сутерини і пивниці в многих домах. При ул. Болотній підмулила вода один дїм і заляла по вікна, а его мешканці схоронили ся на дах. Поліція силоміць стягнула 8 осіб з даху, бо ніхто не хотів злязати, говорячи, що коли їх дїм валить ся, то і їм не жити на світі. Через цілу ніч поліція їздила на поміч на кожде покликанє, бо пожарна сторожа відповіла, що она має ратувати від огню, а не від повені (?), а військові піовірі виїхали на вправу до Галича. Нині виглядають улицы міста як вишуровані щіткою і віхтем, а над містом царить чудова погода. По та-

кій зливі, здаєсь, наші Зелені сьвята будуть погідні, а фестини і забави удадуть ся прекрасно.

— **Дрібні вісті.** З Підгаєць доносять, що оноді навістила тамошню околицю буря зі зливою і наробила шкоди на поверх 400,000 К.

Всячина.

— **Зелень.** Наша земля майже вся оповита зелению. Ліси, поля, океани, леди мінять ся зеленою краскою, а на зеленим тлі як цятки і пята виступають інші краски. Мимо такого богацтва зелені она манить до себе змучене око до спочинку. Гляймо на зелену луку. Безчисленні різні цвѣти, червоні, жовті, сині розсіпані на зеленим тлі. А та зелень зложена з найріжніших відтінків тої краски, бо кожда ростинка має иншу відміну зелені, а всі відтінки зливають ся в гармонійнім акорді з прочими красками в пестру мелюдию красок. Зелень в ростиннім царстві сьвіта волнула також на стрій людий. В останних часах зелену краску введено до убору переважно в західних краях Европи. Можна що раз частійше стрітити не лише зелені капелюхи, кравати, але і цілі строї як у мужчин так у женщин. Зелена краска побиває всі інші і володіє що раз ширше; від одного лише належить берегти ся: аби не було «зеленов голові».

— **Торг над амбулянсами.** На онодішнім засіданю «городської думи» в Києві предложив міський голова телеграфічну просьбу А. Ржепецького, міського радного (гласного) з Києва, який в Манджурії займає ся перевозом ранених з бовища до шпиталів, аби Київ вислав до Манджурії 10 двоколових амбулянсів. На закупню тих амбулянсів предкладає управа міста ухвалене кредиту по 175 рублів на один амбулянс. Над сим внеском розвинула ся дискусія, яку переповідають «Кієв. Откл.» отсими словами: **Голова:** предкладає послати амбулянси до київського санітарного відділу. **Голубятников:** Уже мир заклочує ся. Поцощ там отже амбулянсів? **Страдомский:** Я цілком не розумію, на що там тепер амбулянсів, коли ми в передодню мира. Київський санітарний відділ стоїть на місці і ему амбулянсів не потреба. Тому шкода бесіди над сею справою. **Голова:** Прошу говорити до річи. **Юськевич-Красковский:** Ми тут сидимо і мелемо язиками, а там люди терплять. Я не можу повірити, що «дума» не хоче помочи чим небудь в нещастю на Далекім Сході. **Залевский:** «Дума» буде поносити жертви, а там комусь ленточку пришиплять. **Ікскуль:** Я думаю, що Ржепецький звернув ся з подібною просьбою і до інших «дум». **Бернер:** Се ваш личний погляд. **Ікскуль:** Я все руководжу ся своїм а не чужим поглядом. **Пляхов** (з настром): Хто хоче мира, той повинен готовити ся до війни. Если «дума» выдасть предложену квоту на справленє амбулянсів, то населенє не возьме нам того за зле. Наші амбулянси покажуть, що Росія готова вести війну, що се має средства, а не, що, як то кажуть, бери мене, як мокру курку: я готов піддати ся. **Любинский:** Тепер пізнаю, чому нас побивають. Наш «гласний» звернув ся до нас з просьбою, а ми відмовляємо помочи раненим. Мир піддержує ся багнетами. І кождий з нас бажає мира, але мира, а не сорому для Росії. **Голова:** Добре, най «дума» асигнує до розпорядимости управи кредит 2500 до 3000 рублів на справленє амбулянсів. **Голубятников:** Київська «дума» вислала чоботи до армії 1. сєрня 1904. р., а они прибули на місце по вісьмох місяцях. Поки замовлемо амбулянси, мине 2 місяці, а заки доведуть їх на терен війни, перейде з рік, а до того часу війна покінчить ся. **Голова:** Условини перевозу воєнних материялів тепер поліпили ся. **Голоси:** Ще гірші стали. — При голосованю ухвалено призначити 2500 до 3000 рублів на закупню амбулянсів і вислати їх як найскорше до Манджурії.

— **Львівські розбишаки.** В домі при улиці Інвалідів ч. 21 мешкає родина Сумарів, зложена з вітця, матери і кількоро дітй, що є пострахом цілої тої часті міста і правдивою язвою для поліції, котра без перерви держить бодай одного єї члена під ключем. Отець має бути каналарем, діти учать ся ніби ремесла, а всі не виключаючи матери є злодіями і галабурдниками. Вісімнадцятилітній Станислав Сумара, один з синів тої родини, чув жаль до Станислава Понєго, 26-літнього муляря, замешкалого при ул. Клепарівській під ч. 30, за те, що той ві второк не позволив бити ему і его товаришам якоїсь дівчини. Оноді около 8. години вечером прийшов Понє перед дїм своєї матери під ч. 26 при ул. Клепарівській і сів на краю порослого травою рова. Улицею переходив Станислав Самара в товаристві і розпочав з Понєм суперечку, а відтак біжку. Нагле добув довгий обосічний ніж, хчхув ним свого противника в лівий бік і утік. Понє помимо лікарської помочи помер до пів години, в наслідок надмірного упливу крови. Сумару, що сховав ся в комірці на підвірю мешканя своїх родичів, арештовано і по переслуханю на поліційній інспекції відставлено скованого до слідчої вязниці. Убитий муляр, жона-

тий, бездітний, був після онєсу сусідів, статочним і спокійним чоловіком.

— **Великий запис.** Померший оноді у Відні бар. Альфонс Ротшільд записав 20 мільонів корон на добродійні цілі, з чого значна часть піде на поміч жидам. Шість мільонів призначив Ротшільд на колонізацію жидів в російській державі — розуміє ся — в полудневій між Українцями. Також благодать!

— **Про голубни.** Богато з наших селян тримають голуби. Се й добре, бо всеж таки є якийсь хосєє. Голубники роблять місцями так, що збивають скринку і виставляють її на високих стовпів. Оно виглядає справді гарно, але для самих голубців не корисно. Перше, що тяжко доставити поживи туди, а друге, що голубці вставлені раз-враз ріжним бурям і дощам. Вже богато ліше робити голубники при даху хати, бо там тепліше голубцям. Взагалі треба дуже на то уважати, щоби голубники були як найтеплійші, бо противно голубиця не може вигрїти яєць а враз з тим не можуть плодити ся і молоді.

— **Любим ся як братя,** а гроший таки не дамо! Отсеї девізи стають що раз більше придержуватись французські банкири супроти заприязненої Росії. По довгих коровах вже були згодились парискі банки Credit Lioneis, Banque de Paris і Comptoir d'Escompte виплатити Росії 600 мільонову позичку на 5% державній облігації з амортизацією через 8 літ. Одначе, як тільки наспіла вістка про російський погром під Чушімою, то банки заявили, що вже позичка не дадуть, бо вона серед теперішних обставив булаб безуспішна. Таку саму заяву зложив і міністер фінансів Рувіє. Значить ся, грошеве жерело для самодержавної Росії в виді позички але й Франції висихає, бо дотеперішній режім російської бюрократії у заграничних биржевиків крайно скомпромітований. Замічно, що обниженє російських вальорів ведуть за собою на заграничних біржах не лиш воєнні катастрофи але й державні акти, що знаменують ся поворотом до реакційної системи як ось послідне іменованє Трепова диктатором Росії; в очах заграниці ті факти однаково загрожують грошевії спроможности Росії. Як дуже підкосили послідні події кредит теперішнього російського царства за границею, про се можна перекопати ся хочби із таких очевидних фактів: Приватні особи з Росії одержують за границею позички на 4½—5 процент, російські банки дістають гроші на 3½—4 процент, що сьвідчить про обильність свободних капіталів на заграничних ривках. Одначе в ту саму пору мусіла російська держава зятягнути послідну позичку на 5 проц. рос. + 2 коміс. Отже на 7 проц. Дійшло до того, що російське царство має нині гірший кредит, як перша ліпша банкова контора. Розуміє ся, що той кредит буде при дальшій комплікації подій що раз гірший, так, що Росія на случай дальшого веденя буде мусіла давати за позичку застав на своїх монополіях, або може й податки, як перша ліпша балканська державка. За тим видє розпучливе ратованє видаванем безлічи паперового гроша, за чим іде державне банкрутство, як се було свого часу у Франції. Отже можна надїятися, що ся прикра перспектива склонить петербурські круги до швидкого заклоченя мира і далекосяглих реформ державних.

МАЛИЙ ФЕЙЛСТОН.

Богдан Лепкий.

3 весною.

Чи не знаєш ти, дівчино,
Хто мені поставив нині
На мій стіл тоті левко?
І фіялки темно сині?

Ще на тих левкоях білих
Ранок сьвітить ся росюю,
А фіялки щось так дуже
Пахнуть щастєм і — тобою.

На калині став сьпівати
Соловій.

Ой, дівчино, не моя ти,
Я не твій.

Ой дівчино, чорна доле,
Смутку мій!
Крізь велике, і дике поле
Йде спокій.

Йде спокій, тупий, безмовний,
І блідий.
Голосів всїляких повний
А німий.

І бере мене з собою
Під полу.
І веде по дикім полю
В ніч і тьму.

І веде в глуху долину
Без кінця...
Я не твій, а ти, дівчино,
Не моя.

На калині став єлївати
Соловій.
Прийдеш, хіба загнїбати
Від тих мрій.

Телеграми

з дня 17. червня.

Кольонія. Koeln. Ztg. пише, що з 200.000 війська, призначеного до Манджурії, вислано досі лише 45.000 жовніврів.

Льондон. Times доносить з Петербурга, що в Манджурії не устають бої ані на хвилину. Леневич проєктє похід здовж границі до Чавтафу, де Росіяни вже мали заняті кілька менше важних позицій обсаджених Японцями.

Берлін. Los. Anz. доносить, що міністер російської маринарки Авелян в тих днях уступить, а з єго уступленєм має ся завести деякі зміни в управі сєго міністерства.

Петербург. Цар прийняв вчєра в Царскім Селі представителїв земств з Москви в характері приватнім, ја не яко відпоручникїв візду земцїв.

Берлін. Los. Anz. доносить, що ні один з членів королївских домів в Швеції і Данії не прийме норвєскої корони, ані також ніхто з інших пануючих з огляду на короля Оскара.

Штокгольм. Король не прийняв висланої єму норвєским правительством гратуляційної телеграми з приводу вінчання наслідника шведского престола, кн. Густава Адольфа. Телеграму, нерозпечатану, відослано до Християнії.

Ученик VIII. кл. пошукує лекції на час вакацій. Ласкаві згодошеня до: п. Калитчук ул. Личаківска ч. 19, I. пов. Львів.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. червня до 16. 1905.
Нова сензаційна
програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятницї High-Life представленє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З куплєним білєтом на фотелі, ложі і I-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосєю, які ждуть коло Відєвської Каварії.

Ярослав Лопатинський.

Русалка,

вальс на фортеп'яні.

— Ціна 2 К.; голоси на оркєстру 3 К. —

Моя думо...

Слова І. Гаврилюка.

Пісня про сопран або тенор. — Ціна 1 К.
Набути можнТ у всіх книгарнях; головний склад в Книгарні товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1.

Всі калєндарі і часописи можна набувати в «Сокільскім Базарі».

За певну і добру льокацію поручаємо:

4 1/2 % листи гіпотечні

4 % листи гіпотечні

5 % листи гіпотечні преміовані

4 % листи Товариства кредитового земского

4 % і 4 1/2 % листи Банку краєвого

4 % позичку краєву

4 % облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсі новини: II том „Історії України-Руси“ Грушівского, II вид. брош. 7-50 К, опр. в полотно 8-90 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепного „В горах“ гарно оправні по 2 К, „За красою“, альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлєних книжок просимо подавати, якої краски має бути оправа.

Важке для їхтересованих.

По цінах найміренїйших і найліпшої якості продаємо і доставляємо всякі матеріали як також фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печлї кафлевих або каміничкових «побільшувач тепла».

Кредитова Спілка будівничих ул. Трєтого Мая ч. 7, у Львові.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає виробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджєних сьвідотв стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною «Три сосни». Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколай і Ска, дрогуєрія; Якоб Байєр, аптека; О. ф. Вилклер і Син; Кароль Палєвскій, аптека; Ів. Пінєлє; М. Лазовскій аптека; Адольф Ашкєнази, аптека під зол. слоном; І. Шпєс-Норатинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпєр, дрогуєрія; — Лев Калєр, аптека в Бродах; Ноахим Фрїдман, апт. в Миколаєві; Зигм Ротєнберг, аптека в Олєську; Герм. Вєглендєр в Перемишлянах; Мартин Собєль в Стрию, Д. Роїгєр, апт. в Зборові; Моріц Бібрінг, апт. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліян Новицкїй, апт. в Печєніжині; Е. Стєнцєль, апт. в Коломиї; Адольф Дурєтер, апт. в Бережанах; Зигм. Лі дєс, аптека в Вишнівчичу; Володєслав Нагаїк окр. апт. в Бережанах; В. Фальк, дрогуєрія в Станиславові; І. В. Ліпк дрог. в Ярославі; Е. Гєллєр в Надвірні; С. В. Лінгінгєр в Самборі; Др. Юл. Франкоє, апт. в Тернополі; Вілг. Ліндєсберг, апт. в Бродах; Здєслав Завалєвч в Камінці; Г. М. Фішєр апт. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчі; Лавр. Цімерман маг. фарм в Підволочисках; Ігн. Гєшєлєс, апт. в Городнї; Ст. Фалішєвскїй, апт. в Балєгороді. (5-36)

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних жєнських шкїл.

Примірник оправлєний в полотно 2 К 50 є (на почтову перєсылку 15 є). Купити можна лиш в Рускїм Інституті для дівчат в Перемишлї

Литку CORIL можна набувати в «Сокільскім Базарі» у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Виконує найдешевше!

Всякі роботи рїтєвничї, печатковї і цизєльованї Власний виріб стампїль кавчукових і металєвих гравїрованє на метали і дорогих камінях. Монограми, герби і гүзики до упряжи і ліберїї, шильди рїтованї і лятї, таблицї з бляхи прасованї для сторожи і асекураційних товариств. Печатковї марки, знаки до випалєня з залїза і шпунтовї бляшки. Склад кавчукових друкарєнь «Perfect» і рїжних фарб до стампїль.

Артист. заведєне рїтєвничє

А. Зігман, у Львові

14 ул. Сикстуска 14.

Що року горять хлопскі мїліони неасєкурованї!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечєнь у Львові (Ринок 10) одинокє рускє Товариство асекураційнє обезпєчає будинки, движимости, збіжє і пашу на случай пожежи. По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; опїнку шкїд переводить разом з місцевими членами; через 12 лїт виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мїліонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ виносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і умїщені суть в цїнних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечєних бїльше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члєни „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всіляких позичках в Банку краєвїм, касах ошадности і касах сиротинських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченїм році зєртає ся члєнам; в лїтах 1901—1904 зєвєрнув „Дністер“ члєнам 284.857 кор.; (за лїта 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премїї)

АГЕНЦІЇ „ДНІСТРА“ находять ся у всіх мїстах і бїльших селах і треба подавати обезпечєнє через агєнта; господарі письменнї повиннї старати ся о агєнції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агєнти „Дністра“ не роблять. Агєнти „Дністра“ заробили вже провізїї 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпєчайчє ся тїлькє через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою провізїю від сїх обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі добродїйнї цїлі.

„Дністер“ припоручили Преосв. Єпископскі Ординарїати.